

Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als cultuurhistorisch landschap van Bourgoyen-Ossemeersen in Gent

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op het feit dat het college van burgemeester en schepenen van Gent geen advies heeft gegeven waardoor in uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet dit advies gunstig is;

Gelet op het advies van de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid, bevoegd voor ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed, leefmilieu, natuur en energie, mobiliteit en openbare werken, landbouw en visserij, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, gegeven op 15 september 2015, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende het waarderend onderzoek dat gevoerd werd voor de Bourgoyen-Ossemeersen waarvan de resultaten zijn opgenomen in het administratief dossier;

Overwegende de wetenschappelijke, historische, esthetische, sociale en ruimtelijk-structurerende waarde van de Bourgoyen-Ossemeersen als uitgestrekt natuurgebied en relict van de Drongense meersen en overwegende het feit dat het gebied een duidelijk afgebakend landschappelijk geheel vormt, gekenmerkt door een aaneenschakeling van natte graslanden, is een bescherming als cultuurhistorisch landschap aangewezen;

Overwegende dat in de zone met voormalige weekendverblijven in het kader van het goedgekeurde landschapsbeheerplan een combinatie van hoog- en hakhout wordt voorzien, maar vermits deze zone deel uitmaakt van het meersencomplex en er inhoudelijk sterk bij aanleunt, wordt voor dit gebied een overgangszone ingesteld;

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen voorlopig beschermd als cultuurhistorisch landschap: Bourgoyen-Ossemeersen.

Kadastrale ligging:

Gent, 27ste afdeling, sectie A, perceelsnummers 1219A, 1220A, 1221A, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232A, 1233B, 1247A, 1090A, 1091A, 1092A, 1093A, 1094A, 1095M, 1095P

Gent, 28ste afdeling, sectie B, perceelsnummers 8B, 10A, 11A, 12A, 13A, 15A, 16A, 17, 18A, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 36/2, 37, 38, 39, 40A, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51C, 54, 61X, 57A, 57B, 58, 59A, 60A, 69, 70C, 70G, 71, 72, 73, 74, 75A, 75B, 76, 77C, 78, 79C, 80T, 80V, 80W, 80X, 80Y, 81C, 81D, 81E, 81F, 81G, 81H, 81K, 82A, 82B, 83A, 83B, 84B, 84C, 84D, 84E, 84F, 84/2 (deel), 85A, 86C, 87B, 89C, 90F, 90/H, 90/2, 91/A, 91B, 91/2B, 91/3, 92A, 92/2, 93, 94B, 95, 95/2, 95/3C, 95/4, 96, 97, 97/2, 97/7, 97/9, 97/52, 97/53, 97/54, 97/55, 97/57, 97/59, 98, 99, 100, 101, 102A, 103, 104, 105, 106, 107A, 107B, 107C, 107D, 107E, 107F, 107G, 107H, 107K, 107M, 107N, 107P, 107R, 108, 109A, 111, 112, 113A, 114, 115, 116A, 117A, 118A, 119A, 120, 121, 122, 123A, 123B, 123C, 124F, 125D, 127B, 129B, 130A, 133A, 134B, 136A, 137A, 138, 139, 140A, 144C, 148A, 149A, 150A, 151A, 153A, 152, 153A, 154, 155, 156, 157A, 158A, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 164/2, 164/52, 164/53, 164/54, 164/55, 164/56, 164/57, 164/58, 164/59, 164/60, 166B, 166C, 166/2, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176C, 189A, 190, 191, 192, 193A, 194N, 196A, 196/2A, 196B, 566C, 567E, 568B, 568C, 572, 572/2, 577B, 578B,

Gent, 29ste afdeling, sectie A, perceelsnummers 703, 704

Gent, 16de afdeling, sectie K, perceelsnummers 866B (deel), 871/2 (deel), 872P (deel), 900/2A, 900/2B, 900/2C (deel) en een deel van het openbaar domein.

De volgende onroerende goederen worden voorlopig beschermd als overgangszone bij het cultuurhistorisch landschap: Gent, 28ste afdeling, sectie B, perceelsnummers 165N4, 165R4, 165X4, 165/3V, 165/2K.

De voorlopig beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

Een plan met aanduiding van de deelgebieden van het cultuurhistorisch landschap wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de voorlopig beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. Beknopte wetenschappelijke beschrijving

Het cultuurhistorisch landschap heeft de volgende erfgoedwaarden:

Wetenschappelijke waarde

De Bourgoyen is een fossiele meander van de Leie met de Grijtgracht (Rietgracht) als een restant van de laatglaciale Leie-arm. In de voormalige overstromingsvlakte zijn een tweetal kronkelwaardruggen en een pleistocene donk duidelijk herkenbaar als microreliëf. Ook de rand van de laatglaciale riviervlakte is nog zichtbaar in het landschap.

De combinatie van bodemgesteldheid, doordacht peilbeheer en winterse overstromingen van de meersen zorgt voor een waaier aan botanisch rijke graslanden zoals glanshavergraslanden, dotterbloemhooilanden en zilverschoongraslanden.

De Bourgoyen-Ossemersen heeft een bijzondere ornithologische waarde als weidevogelgebied. De winterse overstromingen creëren hier een unieke overwinteringsplaats van nationaal tot internationaal belang voor watervogels.

Historische waarde

De Vliegpleinkouter vormt een relict van het oorspronkelijk uitgestrekt akkercomplex rondom Mariakerke. De kouter gaat over in de open meersen waar nog een historisch netwerk van smalle perceelsloten en bredere ontwateringsgrachten aanwezig is. Dit historisch ontginningssysteem is nog steeds herkenbaar en ook de meersen zijn nog in gebruik als hooi- en weiland. De Hoosmolen herinnert aan de inrichtingswerken en de omvorming van het moerasgebied naar vruchtbaar hooiland.

Aan de rand van het gebied weerspiegelt de perceelsrandbegroeiing met knotwilgen en houtkanten de historische inrichting van het gebied. De Valkenhuishoeve gaat terug op een middeleeuws koninklijk domein en jachtresidentie. De huidige hoeve markeert deze historische locatie en benadrukt de lange occupatiegeschiedenis van de donk.

Archeologische waarde

Archeologische vondsten uit de steentijd, Romeinse tijd en middeleeuwen concentreren zich op en nabij de droge opduikingen in de alluviale vlakte en tonen het belang van deze hoger gelegen locaties vlakbij de rivier als vroege bewoningssites. Luchtfotografische prospecties wijzen ook de uitgestrekte kouter aan de rand van de alluviale vlakte aan als vindplaats van menselijke bewoningssporen uit het verleden.

Esthetische waarde

De kern van het gebied is een open en uitgestrekt meersenlandschap dat visueel sterk contrasteert met de omringende bebouwing. Vanop de voormalige spoorwegbedding zijn er talrijke weidse zichten op de hooilanden. De wegen zijn vaak half verhard en hebben een kleinschalig karakter.

Sociale waarde

Het randstedelijk karakter van de Bourgoyen, als groengebied in het dichtbevolkte Gent, biedt grote troeven voor de verbreding van het maatschappelijk draagvlak en natuureducatie. De Hoosmolen vervult nog steeds een functie in de waterhuishouding van de meersen en draagt bij tot de visualisering van de historische inrichting van dit gebied.

Ruimtelijk-structurerende waarde

De Bourgoyen vormt een uitgestrekt open natuurgebied dat contrasteert met de dichtbevolkte stedelijke omgeving. De percelering volgt de historische Leiemeander en visualiseert het oorspronkelijk bereik van de rivier. Een kleine verhoging in het reliëf markeert de rand van de laatglaciale riviervlakte. Vanop de kouter is er een geleidelijke overgang naar de open meersen waar de Valkenhuisdonk zorgt voor een microtopografie. De oude spoorwegberm vormt een visuele barrière en grenst de meersen af van de stedelijke omgeving vlakbij.

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het cultuurhistorisch landschap zijn:

Per deelgebied:

1. Vliegpleinkouter:

- a. dekzandrug met duidelijk reliëfverschil t.o.v. de meersen;
- b. open percelen akker- en weiland, afgeboord met knotbomenrijen;
- c. aanwijzingen voor archeologische sites op basis van luchtfotografie (CAI 206463 en CAI 206465);

2. Meersen:

- a. complex van graslandpercelen met open tot halfopen karakter op het oorspronkelijke maaiveld;
- b. sterk vertakt slotennetwerk met hoofd- en zijgrachten en beekbegeleidende beplanting (houtkanten);
- c. onverharde en half verharde wegen en paden al dan niet vergezeld door houtige beplanting;
- d. afgesneden Leiemeander met open water en onverharde voormalige trekweg;

3. Valkenhuisdonk:

- a. zandige pleistocene opduiking;

- b. Valkenhuishoeve 'Hooghe Valckenhuijs' (ID 26417 en CAI 32136): boerenhuis met 16de-17de-eeuwse kern en 19de-eeuwse configuratie bestaande uit woning, wagenhuis, dwarsschuur en overgebouwtje en zandige toegangsweg;
 - c. erfbeplanting rond Valkenhuishoeve bestaande uit hoogstamboomgaard en haag van slee- en meidoorn;
 - d. archeologische sites uit steentijd, Romeinse tijd en middeleeuwen (CAI 32139);
4. Hoosmolen en omgeving:
- a. molen (ID 88933 en CAI 151553) bestaande uit achthoekige bakstenen romp met 18de-eeuwse kern en technische installatie uit de 19de eeuw;
 - b. aansluiting op Grijtgracht via stenen watergang in functie van waterhuishouding meersen;
5. Spoorwegdijk:
- a. zandige spoorwegberm met steile helling;
 - b. halfopen karakter door afwisseling van grazige delen en ruigte met verspreide struiken en (knot)bomen.
 - c. onverhard wandelpad centraal bovenop de dijk;

Art. 3.1 Voor het beschermde cultuurhistorisch landschap gelden de volgende beheersdoelstellingen:

De bescherming heeft tot doel de aanwezige erfgoedwaarden te vrijwaren en te versterken.

Het in stand houden van de meersen als een relict van de oude Leiearm en van een historisch ontginningsstelsel staat daarbij centraal.

Cruciaal voor de historische referentiewaarde van dit gebied is de openheid van het landschap dankzij een aangepast hooilandbeheer. Door te voorkomen dat de meersen verruigen en verbossen, kan het typische hooilandbeheer in stand gehouden worden. De combinatie van maaien en begrazing enerzijds en het gericht verwijderen van opslag anderzijds zorgt ervoor dat het open karakter gewaarborgd blijft. De continuïteit van het historisch grondgebruik versterkt daarenboven de representativiteit van het meersencomplex. Om de esthetische waarde van het historische open meersenlandschap te garanderen, is het onbebouwd blijven van dit gebied een belangrijke voorwaarde.

Vermits de waterhuishouding een bepalende factor is in de meersen, vraagt ook dit een gericht beheer. Met een doordacht peilbeheer in functie van het behoud van de waarden van de landschappelijke structuur moet een evenwicht gezocht worden tussen de historische waarde enerzijds en de natuurwaarden anderzijds. Het open houden van het netwerk van sloten en grachten komt niet enkel de herkenbaarheid en het voortbestaan van de meersen ten goede maar is ook essentieel voor het in stand houden van de fauna en flora. Regelmatig ruimen en houtige opslag verwijderen moet verlanding tegengaan en de waterafvoerende functie van de sloten in stand houden. Het permanent storten en ophopen van slib op de oevers van de sloten en grachten kan schade berokkenen aan de oevervegetatie en is niet toegelaten.

Voor het onderhoud van de meersen mogen enkel aangepaste toestellen worden ingezet om beschadiging van de grasmat en te sterke bodemverdichting te voorkomen.

Het merendeel van de graslandpercelen ligt op het oorspronkelijke maaiveld maar het gebied telt nog een aantal voormalige stortplaatsen en zandopspuitingen uit de 20ste eeuw. Het op termijn afgraven en saneren van deze storende elementen is aangewezen om het oorspronkelijk reliëf van deze percelen in de meersen te herstellen.

Houtige elementen langs paden en wegen, langs sloten en langs voormalige perceelsgrenzen geven de meersen op sommige plaatsen een meer halfopen karakter.

Deze bomen en houtkanten maken deel uit van de erfgoedwaarden en zijn dusdanig verspreid dat ze geen afbreuk doen aan het open landschapskarakter van de meersen. Deze inheemse streekeigen bomen en heesters dienen behouden te blijven.

Voor de pleistocene Valkenhuisdonk moet het beheer erop gericht zijn deze microtopografie te behouden en te visualiseren binnen de context van het historische meersenlandschap. Wijzigingen aan het reliëf zijn verboden. Een terugkeer naar het traditioneel grondgebruik op deze zandige opduiking krijgt de voorkeur. Door de gebiedsvreemde aanplantingen te verwijderen en deze percelen opnieuw in te richten als akker- en weiland wordt het microreliëf van de donk in het meersengebied versterkt. Vermits de donk daarenboven een belangrijke vindplaats vormt voor relictten van historische bewoning en archeologische sites, moet het grondgebruik ook rekening houden met de kwetsbaarheid van deze microtopografie en zijn grondverstorende activiteiten zoals diepploegen en plaggen verboden.

De Valkenhuishoeve is een wezenlijk erfgoedelement binnen de bescherming als cultuurhistorisch landschap en vertegenwoordigt een lange occupatiegeschiedenis van de pleistocene donk. Het beheer van de hoeve met bijhorende haag en hoogstamboomgaard is er op gericht alle bouwkundig en landschappelijk waardevolle aspecten in stand te houden. Alle werken die het uitzicht van de hoeve of de configuratie wijzigen zijn daarom verboden. De hoogstamboomgaard, de hagen en de bomen en struiken in de omringende tuin zijn bepalend voor de historische context van de hoeve en dienen behouden te blijven.

Als relict van de historische kouter van Mariakerke moet het open karakter van de Vliegpleinkouter gevrijwaard blijven. Door een terugkeer naar het historisch grondgebruik blijft de openheid van het landschap gewaarborgd. Het aangepast grondgebruik weerspiegelt daarenboven het verschil in bodemgesteldheid en markeert de overgang van de dekzandrug naar de lagergelegen riviervlakte. Omwille van de archeologische waarde van de kouter als vindplaats van bewoningssporen uit het verleden, moet het grondgebruik ook rekening houden met de kwetsbaarheid van deze archeologische sites en is diepploegen verboden. De aanwezige bomenrijen en houtkanten markeren de perceelsgrenzen maar doen geen afbreuk aan de openheid van de kouter zodat het niet is toegestaan de inheemse streekeigen bomen en heesters te vellen.

De Hoosmolen is beschermd als monument en ligt net aan de rand van het meersengebied. Er zijn geen werken toegelaten die het historisch karakter waaronder het uitzicht en de nog aanwezige technische onderdelen van de molen wijzigen. Omwille van de historische link van de molen met de meersen en de belangrijke rol die deze installatie hier speelde in de ontginningsgeschiedenis, moet de verbinding met het waternetwerk via de Grijtgracht behouden blijven. De spoorwegdijk is een markant landschapselement en vormt een visuele begrenzing van de Bourgoyen in het oosten. Ten westen ervan loopt het wandelpad de Bourgoyendreef met grazige bermen en knotbomen. Bij de spoorwegdijk primeert de herkenbaarheid en zichtbaarheid van het relict en het groene karakter. De dijk blijft begroeid met ruigte en soortenrijke vegetatie. Het onverhard wandelpad geeft de dijk een natuurlijke meerwaarde.

De oude Leiearm maakt deel uit van het historisch hydrografisch netwerk in de meersen en dus moet het beheer gericht zijn op een goed functioneren van de waterhuishouding om het huidige landschapsbeeld in stand te houden. Regelmatig onderhoud moet verruiging tegengaan en de waterloop open houden in functie van de herkenbaarheid van de oude rivierarm. De onderhoudswerken moeten steeds rekening houden met de historische context en de kwetsbare natuurwaarden van de oevers. De oevers en bermen van de waterloop moeten hun natuurlijk karakter zoveel mogelijk bewaren. De onverharde oude trekweg langs de Leie moet behouden blijven.

Art. 3.2 Voor de overgangszone bij het beschermde cultuurhistorisch landschap gelden volgende beheersdoelstellingen:

De voormalige zone met weekendverblijven maakte oorspronkelijk deel uit van het historisch meersencomplex maar heeft nu een half gesloten karakter door de aanplant van hoogstambomen. Het beheer moet erop gericht zijn een natuurlijk landschap te creëren en in stand te houden dat complementair is aan de omliggende meersen en de visuele verbinding tussen de omgeving en de meersen te herstellen.

Art. 4.1 Voor het beschermde cultuurhistorisch landschap gelden de volgende bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud:

Voor alle deelgebieden:

- 1° Het open karakter vrijwaren of herstellen door systematisch gebruik van de akker- en graslanden;
- 2° In stand houden van het slotennetwerk, grachten, greppels en waterlopen;
- 3° Het gebruik van aangepaste machines bij de exploitatie om schade aan microtopografie te voorkomen;
- 4° In stand houden van het hydrografisch systeem;
- 5° Het behoud, beheer en herstel van kenmerkende bomen en struiken en/of kleine landschapselementen zoals houtkanten, houtwallen, bomenrijen en hagen zoals aangegeven bij de Erfgoedkenmerken en -elementen;
- 6° Het in stand houden van het netwerk van onverharde en half verharde paden en wegen met aandacht voor aangepast materiaalgebruik;

Is verboden:

- 1° Het oprichten van een gebouw of eender welke constructie uit om het even welk materiaal, in de grond ingebouwd, aan de grond bevestigd, op de grond steunend, of aan om het even welke drager vastgemaakt met uitzondering van niet permanente constructies in functie van natuurbeheer;
- 2° Het vernietigen of verzamelen van kruidachtige gewassen of hun onderdelen, met uitzondering van gewassen verzameld in functie van wetenschappelijk onderzoek;
- 3° Het lozen van vloeistoffen of andere producten die schade toebrengen aan de natuurlijke fauna en flora;
- 4° Het achterlaten van slib met uitzondering van regulier onderhoud dat voldoet aan de geldende normen waarbij het slib oordeelkundig wordt open gespreid;
- 5° Het uitoefenen van activiteiten die door de verstoring van de rust en de stilte in het gebied de waarden van het beschermde landschap aantasten;
- 6° Het aanleggen van sport- en spelinfrastructuur of parkeerplaatsen;
- 7° Het organiseren van grote evenementen die het normaal gebruik van het beschermd cultuurhistorisch landschap overstijgen;

Per deelgebied:

1. Vliegpleinkouter:

- a) Het in stand houden van het open landschap door aangepast en historisch representatief grondgebruik (akker- of weiland);
- b) Het behouden van de kenmerkende perceelsrandbegroeiing (knotbomen) door aangepast beheer;
- c) Het in situ behouden van archeologische sites en van de microtopografie door het vermijden van zware bodemingrepen;

2. Meersen:

- a) Het in stand houden van het meersenkarakter door aangepast en historisch representatief grondgebruik (grasland);

- b) Het behoud van het open karakter van de meersen door tegengaan van verruiging, dichtgroeien en/of bebossing van de graslanden;
- c) Het in stand houden en functioneel houden van het slotennetwerk en hiermee gepaard het herkenbaar houden van de kenmerkende strokenpercelering (waterafvoerende functie in stand houden);
- d) Het open houden van het netwerk van grachten en greppels (ruimen, verwijderen houtige opslag);
- e) Het behouden van de inheemse streekeigen bomen en heesters langs de perceelsranden in het kleinschalig landschap aan de rand van het meersengebied met aangepast beheer;
- f) Het behouden van het natuurlijk uitzicht, de geomorfologie en de schaal van de Leiearm;
- g) In stand houden van het hydrografisch systeem en de zichtbare link met de meersen;

3. Valkenhuisdonk:

- a) Het herkenbaar houden van het historisch grondgebruik en de traditionele combinatie van akkerland, weiland en boomgaard;
- b) Het in stand houden van de kenmerkende vegetatie en erfbeplanting bij de hoeve (haag en boomgaard);
- c) Het behouden van de historische hoeve met 19de-eeuwse configuratie als bouwkundig waardevol element en als locatie van historische bewoning;
- d) Herkenbaar houden van de microtopografie van de donk;
- e) Het in situ behouden van archeologische sites door het vermijden van zware bodemingrepen;

4. Hoosmolen en omgeving:

- a) Het open, herkenbaar en functioneel houden van de Grijtgracht en de waterverbinding met de molen;
- b) In standhouden van de molen met watergang, pompgemaal en molenromp als bouwkundig waardevol erfgoed;
- c) Versterken van het beeldbepalend karakter van de molen door de onmiddellijke omgeving te vrijwaren van storende constructies;

5. Spoorwegdijk:

- a) In stand houden van het kenmerkende reliëf van de spoorwegdijk;
- b) Het behouden van het halfopen karakter door de afwisseling van verschillende vegetatietypes;

Art. 4.2 Voor de overgangszone bij het beschermde cultuurhistorisch landschap gelden de volgende bijzondere voorschriften voor de instandhouding en het onderhoud:

- 1° In stand houden van een natuurlijk landschapstype dat aansluit bij het open meersenlandschap;
- 2° Behouden van de visuele link met de omliggende open meersen;

Is verboden:

- 1° Het oprichten van een gebouw of eender welke constructie uit om het even welk materiaal, in de grond ingebouwd, aan de grond bevestigd, op de grond steunend, of aan om het even welke drager vastgemaakt met uitzondering van tijdelijke constructies in functie van natuurbeheer;
- 2° Het aanleggen van sport- en spelinfrastructuur of parkeerplaatsen;
- 3° Het organiseren van grote evenementen die het normaal gebruik van het beschermd cultuurhistorisch landschap overstijgen;

De zakelijkrechthouder en de gebruiker van het beschermde cultuurhistorisch landschap zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5.1 Voor het beschermde cultuurhistorisch landschap gelden de volgende toelatingsplichten:

- 1° Het slopen, verbouwen of heropbouwen van constructies die als erfgoedelement zijn opgenomen in het beschermingsbesluit evenals het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;
- 2° Het uitvoeren van volgende werken aan het dak en de buitenmuren van de Valkenhuishoeve:
 - a) Het verwijderen, vervangen of wijzigen van dakbedekking en gootconstructies;
 - b) Het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen;
 - c) Het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van buitenschrijnwerken, deuren, ramen, luiken, poorten inclusief de beglazing, beslag, sluitwerk;
- 3° Het plaatsen of wijzigen van boven- en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
- 4° Het plaatsen of wijzigen van afsluitingen, met uitzondering van gladde schrikdraad en prikkeldraad ten behoeve van veekering;
- 5° Het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen, afsluiten of verwijderen van wegen en paden;
- 6° Om het even welk werk dat de aard en structuur van de grond, het uitzicht en het reliëf van het terrein kan wijzigen zoals diepploegen/eggen, plaggen, graafwerken;
- 7° Het vellen of beschadigen van bomen en struiken of kleine landschapselementen en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm van de bomen tot gevolg kan hebben;
- 8° Het scheuren van grasland of het omzetten van grasland in akkerland van:
 - a) Historisch permanent grasland: een halfnatuurlijke vegetatie die bestaat uit grasland dat gekenmerkt wordt door het langdurig grondgebruik als graasweide, hooiland of wisselweide met cultuurhistorische waarde of met een soortenrijke vegetatie van kruiden en grassoorten waarbij het milieu meestal wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van sloten, greppels, poelen, uitgesproken microreliëf, bronnen of kwelzones;
 - b) Overig grasland gelegen in groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, natuurontwikkelingsgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebied, wachtbekkens en militaire domeinen, ontginningsgebieden die van de bestemmingen, vermeld in dit artikel, als nabestemming hebben, op de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen met toepassing van de VCRO;
- 9° Het plaatsen of wijzigen van oeverbeschoeiing;
- 10° Het aanbrengen, vervangen of wijzigen van publiciteitsinrichtingen of uithangborden;
- 11° Het plaatsen of wijzigen van straatmeubilair.

Art. 5.2 Voor de overgangszone bij het beschermde cultuurhistorisch landschap gelden de volgende toelatingsplichten:

- 1° Het plaatsen of wijzigen van boven- en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
- 2° Het plaatsen of wijzigen van afsluitingen, met uitzondering van gladde schrikdraad en prikkeldraad ten behoeve van veekering;
- 3° Het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen, afsluiten of verwijderen van wegen en paden;
- 4° Om het even welk werk dat de aard en structuur van de grond, het uitzicht en het reliëf van het terrein kan wijzigen zoals diepploegen/eggen, plaggen, graafwerken;
- 5° Het aanbrengen, vervangen of wijzigen van publiciteitsinrichtingen of uithangborden;
- 6° Het plaatsen of wijzigen van straatmeubilair.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, noch voor de uitvoering van regulier onderhoud.

Art. 6. De voorlopige bescherming geldt 9 maanden. Deze termijn kan eenmalig met maximaal 3 maanden verlengd worden.

Brussel, 14 DEC. 2015

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

